

Een leeuw van zandsteen

**Uitgave Harense Historische
Kring Old Go
Samenstelling: Henk Bazuin**

De herkomst en betekenis van het beeld

De herkomst van het beeld, een leeuw gemaakt van Bentheimer zandsteen, gevonden door de heer Bouwe Seffinga te Essen, is niet te achterhalen. Het beeld is gevonden bij de woning van de familie Noord dat aan een zandpad heeft gestaan dat liep vanaf (nu Middelhorsterweg) de Molenkampsteeg, langs de spoorlijn.

De heer Seffinga heeft het mee naar huis genomen. Het enigszins beschadigde beeld stelt een leeuw voor die een spits wapenschild draagt. Het is een type beeld dat in paren de oprijlaan van een voornaam huis sierde en daarvan zijn er verschillende in Haren geweest. Het beeld vertoont sporen van musketschoten; op het schild heeft iets gestaan maar dat is weggebeiteld. Seffinga dacht hier volgens de toelichting van zijn zoon, sporen van Franse Lelies te zien; een Franse Lelie komt in het wapen van meerdere geslachten voor, onder andere in dat van de familie Gockinga. Beide aanduidingen, kogelgaten en verwijdering van een mogelijk adellijk wapen, kunnen erop wijzen dat het beeld in de Franse tijd, rond 1798, beschadigd is door patriotten. In die tijd was de familie Gockinga eigenaar van de Mikkelhoorst.

Het is dus niet bekend van welke borg deze leeuw afkomstig is. Voorlopig zijn er vooral vragen:

- ◆ zijn er inderdaad littekens van Franse Lelies, en zo nee, wat heeft er dan op het schild gestaan
- ◆ zijn er sporen van kleur die naar een bepaald geslacht kunnen wijzen
- ◆ uit welke tijd stamt het beeld volgens de stijlkenmerken zoals het opvallend spitse wapenschild
- ◆ is er een eigenaar of pachter van dat afgebroken boerderijtje die een relatie had met een van de Harener borgen?

Het beeld is door de zonen van Bouwe Seffinga geschonken aan de Harense Historische Kring Old Go. Aanleiding hiervoor was de verhuizing van zoon

Geert Seffinga, die het beeld van zijn vader had gekregen. Deze schenking werd in dank aanvaard. Het bestuur van Old Go was van mening dat een plaats op het terrein van Zorgboerderij De Middelhorst, de meest voor de hand liggende plek zou zijn. Omdat de herkomst van het beeld niet duidelijk is, werd deze daarom toegedicht aan de mogelijkheid dat het beeld een versiering is geweest van een ingangspoort van het buitenhuis de Middelhorst dat in de omgeving van de zorgboerderij heeft gestaan. Het buitenhuis is in 1870 afgebroken. Door deze keuze heeft het beeld een plaats gekregen op historische grond in de wijk Oosterhaar.

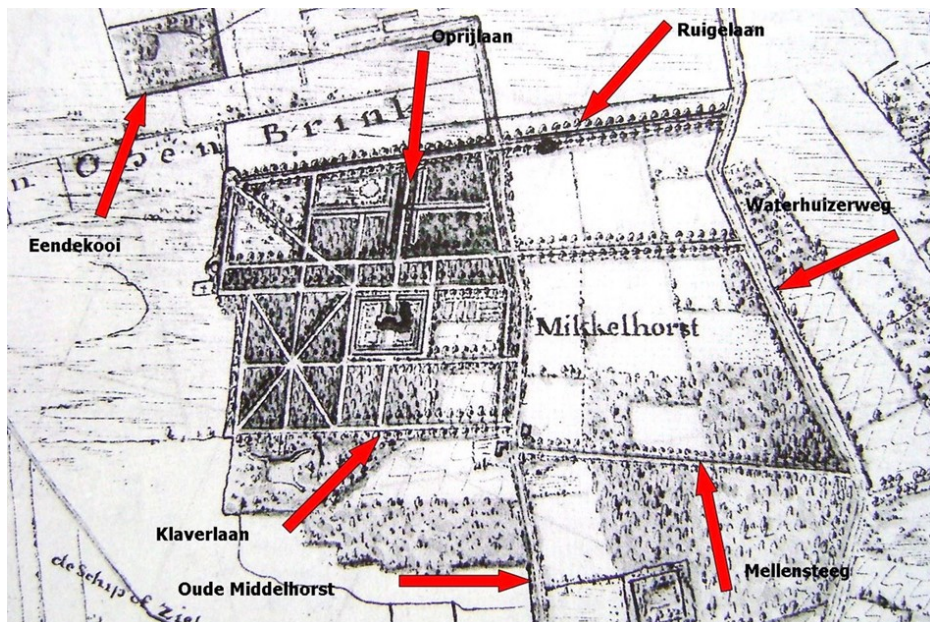
Op het borgterrein van de Middelhorst staat een bronzen replica van het originele exemplaar. Heel bijzonder is dat brons en zandsteen nu bij elkaar in de buurt staan.

Zaterdag 17 november 2018 werd het geplaatste beeld onthuld door wethouder Stiekema van de gemeente Haren in het bijzijn van de zonen Jan en Geert van Bouwe Seffinga.

Foto onthulling op 17 november 2018

Een korte wandeling over historische grond.

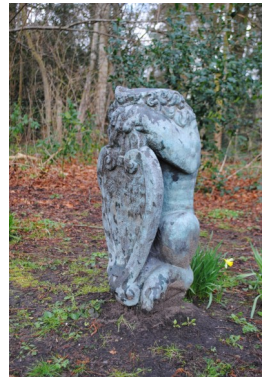
A4a mikkelfhorst kaart

Op de bovenstaande kaartuitsnede zijn het terrein van het buitenhuis De Mikkelfhorst en bijbehorende tuinen zichtbaar. In het midden van de kaart staan de contouren van het buitenhuis met rondom de grachten. De zorgboerderij staat links van het stervormige bos.

De bronzen replica van de zandstenen leeuw maakt deel uit van een serie van 12 bronzen beelden die op en rondom het borgterrein van het buiten De Mikkelfhorst staan. Deze kunstwerken van de kunstenaars Gerard Groenewoud en Tilly Buij uit Leeuwarden zijn geplaatst bij de aanleg van de wijk Mikkelfhorst, onderdeel van Oosterhaar, in 1995

De beelden 3, 4 en 5 staan op het borgterrein zelf. Alle overige beelden staan aan de rand van het terrein van het buitenhuis.

De beelden zijn te vinden langs de volgende route die begint op de hoek Warmoezerij – Bongerd.(zie kaartje)

1. Onder de bomen- zwerfkei met melkpak
2. Doorlopen langs de Borgsingel, rechts op de bank - handschoen
3. Teruglopen, bruggetje over, links op grasveld – leeuwensteen

4. Parkje bij jeu de boulebaan, rechts onder de bank – milkshakebeker
5. Eindje verder rechts – omgevallen stoel
6. Pleintje af, Oude Borg rechts in de heg – vuilniszak

7. Weg oversteken Erfpad volgen, links in de slootwal – wagenwiel
8. Erfpad volgen, rechtsaf slaan hoek Erfpad Oude Middelhorst – melkbus

9. Tussen de bomen langs wandelpaadje Oude Middelhorst – klokbeke
10. Linksaf De Ree, links op de hoek bij de singel – petroleumblik

11. De Ree vervolgen linksaf Oude Borg en rechtsaf Borgsingel, tweede paadje rechts achterin – pak oud papier

12. Teruglopen en via Borgsingel over Jufferpad, bij wandelpad llinksaf, rechts bij bruggetje –voetbal

De kunstenaars hebben de volgende toelichting gegeven over het hoe en waarom van het plaatsen van deze beelden:

“Als we ons interesseren voor geschiedenis van een bepaalde plek dan gaan we hiervoor naar het plaatselijke museum. Daar kunnen we ons op de hoogte stellen van de kenmerken van die plaats, de ontwikkelingen en gebeurtenissen die zich in het verleden hebben afgespeeld. Om zo’n verhaal kracht bij te zetten zijn er dikwijls bewijsstukken te zien, historische voorwerpen, archeologische vondsten en of dingen uit het dagelijks leven van vroeger. Deze voorwerpen staan dikwijls in vitrines omdat we ze niet mogen aanraken. Ze vertegenwoordigen als het ware de mensen die er niet meer zijn om hun verhaal te vertellen.

Wat wij met onze kunstwerken willen, is de toestand waarin ze zich bevonden op het moment dat ze de geschiedenis of de vergetelheid ingingen, terugbrengen in hun oorspronkelijke staat. Weggegooid in de slootwal, achter de struiken gedumpt of domweg verloren. Precies op het moment dat hun

belang voor de mens ophield en ze in niemandsland terecht kwamen.

In de wijk Mikkelfhorst, loop je op het sediment van geschiedenis. Letterlijk omdat ieder tijdperk zijn eigen laag heeft afgezet. De IJstijd die het zand van de Hondsrug ophoopte, de Hunze die in haar dal voor afzettingen zorgde. De nog niet beheersbare waterstand die de huidige polders ieder jaar weer veranderde in watervlaktes, waardoor ook de vegetatie zich aanpaste aan die situatie. De invloed van de mensen die het natuurlandschap omzetten in cultuurlandschap.

Behalve deze landschappelijke restanten van de bewoners van het oude Mikkelfhorst, vinden we van deze bewoners geen directe bewijzen in de vorm van voorwerpen terug.

Wellicht is er in de grond nog van alles aanwezig. Dingen die ooit afgedankt werden, in het water gekieperd of in een kuil begraven en daarna vergeten. Dus ook de dingen die we vandaag de dag die we nu nog enkel als afval kunnen zien. Wat kom je tegen als je door de wijk dwaalt. Een handschoen, verloren op straat, een stuk kinderspeelgoed of een achteloos weg gemikte milkshakebeker. Allemaal sporen van menselijke aanwezigheid in een nieuwbouwwijk die ongetwijfeld spoedig opgeruimd zullen zijn.

Er zijn een aantal voorwerpen afgegoten in brons die te vinden zijn op logische maar ook vaak op een onopvallende plaats. Sommige ervan zullen pas zichtbaar worden als de herfstbladeren vallen. Soms zal een argeloze voorbijganger proberen ze op te rapen. Langzamerhand zullen ook deze heden-daagse voorwerpen naar de geschiedenis verglijden.”

Hareense Historische Kring **Old Go**

Bij de tijd over Haren, Glimmen, Onnen en Noordlaren